

## לקח מהפרשה,

### וינתפלל אברהם אל האלוקים וירפא אלוקים את אבימלך' (כי יז)

תלמיד חכם אחד חלה ל"ע במחלה נוראה, והרופאים לא נבאו לו טובות. בבוקר שלפני הניתוח הקריטי שהיה אמור לעבור, נכנס האיש לבית כנסת אחד בשכונת מאה שערים להתפלל שחרית. בהגיעו ל'ויברך דוד' חזר פעמים רבות מתוך בכיות נוראות על המילים: 'ואתה מושל בכל ובידך כוח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכול' עד שכול מי שהיה באותה שעה בבית הכנסת תקפתהו חלחלה רבה. התלמיד חכם חזר על מילים אלו שוב ושוב כך במשך לא פחות ממחצית השעה בכה ללא הרף, ועורר את עצמו בנקודה זו, שהקדוש ברוך הוא מושל בכל, ורק בידו הכוח והגבורה, ובידו לגדל ולחזק לכול. זמן קצר לאחר מכן התרחש הלא יאומן! התלמיד חכם ב"ה נרפא ממחלתו בצורה מוחלטת, והרופאים אישרו בפני כול מי שביקש לשמוע, שהיה בכך נס רפואי של ממש, כי על פי דרך הטבע לא הייתה כל אפשרות שבעולם להירפא מהמחלה שתקפה את התלמיד חכם. מה שצריך להוסיף הוא שכוחה העיקרי של התפלה הוא, כאשר האדם תולה את כל תקוותו בבורא עולם, הוא משליך כל יהבו רק עליו, ומאמין באמת בכוחו האין סופי. ככול שאמונתו זו תלך ותתגבר כך גם יגדל הסיכוי שיארע לו נס והשם יתברך ישמע את תפילתו. ולמרות שכול אחד מאיתנו הורגל בתפלה והוא מאמין בכוחה, צריך להעביר את האמונה הזו מן השכל אל הרגש, אל הלב... כי רק מי שמתפלל מתוך אמונה חושית יכול לקוות שהתפלה תהיה לו לעזר, ולאחיסמך להיושע מכל צרותיו. (טובך יביעו) בכנס רבנים שהיה לפני זמן לא רב בנושאים רפואיים בו השתתפתי, הפתיע אחד הרופאים את המשתתפים בתוצאות של מחקר שנערך על ידי שלשה רופאים, שניים שעדיין אינם שומרי מצוות ואחד גוי. במחקר זה שפורסם גם בכתבי עת מדעיים, בדקו הרופאים את סיכויי ההחלמה של חולים שהתפללו עליהם – ללא ידיעתם – לעומת חולים שטופלו בטיפולים רגילים בלבד. התוצאה הייתה מדהימה! בקרב החולים שהתפללו עליהם אחוזו הריפוי היה גדול ב-30% מקבוצת הבדיקה שלא התפללו עליהם. הנתונים מדברים בעד עצמם...

## פינת ההלכה

### תחום שבת

- א: מותר ללכת בכל תחום העיר או הישוב בשבת או בחג, אבל יש הגבלה על יציאה מהעיר או הישוב בשבת ובחג.
- ב: המרחק אותו מותר ללכת מחוץ לישוב נקרא: 'תחום שבת'.
- ג: האיסור לצאת מהתחום נלמד מפסוק בתורה: 'שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי' (שמות טז כט).
- ד: האיסור מהתורה הוא ללכת מחוץ לעיר או לישוב מרחק של (יב' מיל) 11 קילומטר.
- ה: תחום זה הוא 'תחום מהתורה'.
- ו: חכמים הגבילו עוד יותר את המרחק אותו מותר לצאת מחוץ לעיר, ולמעשה המרחק המקסימלי שמותר ללכת בשבת מחוץ לעיר או הישוב הוא 960 מטר. (2000 אמה).
- ז: במקרים מסוימים אפשר לעשות 'עירוב תחומין' ולהכפיל את מרחק ההליכה ל 1920 מטר. (4000 אמה)
- ח: גם למי שגרים בישוב שיש בו עירוב, ויכולים לטלטל בתוך הישוב דברים שאינם מוקצה, אסור לטלטל בשבת מחוץ לעירוב שום חפץ, למעט בגדים שלובשים ותכשיטים שעונדים.
- ט: במקרה של חולה שאין בו סכנה הקילו חכמים בכמה גזרות שגזרו, אחד מהם הוא תחום שבת. לכן מותר לעבור תחום של 960 מטר כדי לטפל בחולה שאין בו סכנה.
- י: אסור יהיה לעבור את תחום של 11 קילומטר לטיפול בחולה שאין בו סכנה, גם אם מדובר ברופא/אחות העובדים בבית חולים.
- יא: במקרה שמזעיקים רופא לטפל בחולה שיש בו סכנה אין הגבלה במרחק הנסיעה ומותר לצורך הנסיעה לעשות גם דברים שאסורים מהתורה.

## לשתף / לא לשתף / עד כמה? - חלק ג'

בשבועיים האחרונים הצגנו את שתי הגישות - בעד ונגד - לחשיפת הילדים לקשיים מיוחדים שיש בבית. השאלה היא: מה נכון לעשות? ובכן, אין כללים ברורים לכאן או לכאן. תלוי באיזה קושי מדובר, ומה הסיכונים שאנו לוקחים בשיתוף הילד.

באופן כללי הגישה צריכה להיות שיתוף הילד, שהרי ממילא הוא ידע! אם לא מההורים ישירות, אז משיחות טלפון ומהמתח והלחץ שיש באוויר. אין טעם להסתיר לגמרי את הקושי, מפני שהסתרה כזו היא לא אפשרית, ומפני שעצם ההסתרה עלולה לגרום למתח ולהעצמת הקושי על ידי הילד בגלל חוסר המידע הישיר. (הדמיון של הילדים בהרבה מקרים מביא אותם למחשבות שהמצב הרבה יותר קשה מהמציאות.) למעשה שיקול הדעת של ההורים צריך להיות מתי וכמה לספר בכל שלב, איך לעדן ולמתן את המציאות, כדי שהמידע אכן יביא לתועלת הרצויה ולא יגרום להגברת החרדות. הורים שלא מצליחים למצוא את המשוואה או שלא יודעים איך לתמוך בילד יתייעצו בגורמים מקצועיים.

בתפילה לחיים נעימים ללא צרות וייסורים – שושנה.

מי צודק? על כך איייה בשבוע הבא!

שבת שלום ומבורך, שושנה.

## 'שוב אשוב אליך'

לא מצינו בשום מקום ששב המלאך אל אברהם. אלא כאן בשרו 'שוב אשוב אליך' כשיהיה הנער צריך לכך, והיה זה בהר המוריה כשעקדו אביו. שנאמר: 'ויקרא אליו מלאך ה', ויאמר אליו אל תשלח ידך אל הנער' ושה היה אותו מלאך שבישר על הולדתו, ועתה נשלח שנית להצילו, וקיים 'שוב אשוב אליך'.

(פרדס הגדול לרש"י)

## סיפור לשבת

### הצלה ישירה

רַכַּב הַגָּיוֹס שֶׁלֶף אֶת ר' מַאִיר פְּרִיָמֶן (ז"ל) - אֲבִרְךָ מִפֶּנֶר-חַב"ד - מִבֵּית-הַפְּנִסֶּת, בַּיּוֹם הַפְּפוּרִים תִּשְׁל"ד. פְּעַבֵר שְׁעוֹת מְעוֹת פֶּבֶר יֵשֵׁב מוֹל הַגָּה הַטֶּנֶק וְשֶׁעַט לְעֵבֶר חֲזִית הַדְרוֹם. יָמִים קָשִׁים עָבְרוּ עֲלֵיהֶם. מִצַּב-הָרוּחַ הָיָה שְׁפוּף. פְּשֵׁה־גֵיעַ חַג הַסְּכוֹת הָיוּ מַעֲנִינוּ שֶׁל ר' מַאִיר נְתוּנִים לְאַרְבַּעַת הַמַּיִנִּים. "חֲתִיבִים לְהַשִּׁיג לּוֹלֵב וְאַתְרוּג", אָמַר לְחֻבְרָיו הַמְשֻׁתָּאִים... הֵם הִגִּיעוּ רַק לְמַחֲרָת. הוּא זָנַק מֵהַטֶּנֶק וְחָטַף אוֹתָם בְּהִתְרַגְּשׁוֹת. בְּכוֹנֵה גְדוּלָה בְּרַךְ "עַל נְטִילַת לּוֹלֵב" וְ"שֶׁחֲתִיבֵנו" הַמַּלְאִים "שֶׁחֲתִיבֵנו וְהִגִּיעֵנו לְזִמְן הַזֶּה" הָיוּ פֶּאֶן רַבּוֹת-מִשְׁמַעוֹת. פְּשָׁסִים לְבָרַךְ נַעוֹר הַחַב"דִּינִיק שָׁבוּ. הוּא פָּנָה אֶל חֻבְרָיו לְטֶנֶק וְהִצִּיעַ לָהֶם לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת הַיּוֹם. הִלְלוּ, שֶׁכָּבֶר הַפִּירוּהוּ וְהִתְרַגְּלוּ לְסַגְנוֹנוּ הַמְּיֻחָד, נַעֲנוּ בְּחִפְזָ-לֵב.

אַחַר-כֵּן הַחֲלִיט לְהִסְתַּפֵּן וּלְזַכּוֹת עוֹד חֲתָלִים בַּמְצָנָה. אֶת אַרְבַּעַת הַמַּיִנִּים הַשְּׂאִיר עַל הַטֶּנֶק שָׁלוּ, וְנִצָּא לְטֶנֶק נוֹסֵף, שְׁחִנָּה בְּמַרְחָק כְּמֵאֲתָיִם מְטָרִים. "חַג שְׁמַח!", קָרָא לְעֵבֶר מִפְּקַד הַטֶּנֶק. הַמְּפַקֵּד מִצְמֵץ בְּעֵינָיו. "חַג מַה?!", שָׁאֵל בְּנִימַת בְּטוֹל. מַאִיר נָדַע כִּי הִלָּה בֶן קַבוּץ הַשׁוֹמֵר-הַצֵּעִיר. הוּא גַם הַפִּיר אֶת דַּעוֹתָיו, שְׁעַל-פִּי-רֵב לֹא עָלוּ בְּקִנְיָה אַחַד עִם כָּל מַה שְׂרִיחַ יְהוּדוֹת נוֹדֵף מִמֶּנּוּ. "חַג שְׁמַח!", שָׁב וְקָרָא בְּחִינּוֹ לְבָבִי. "חַג סְכוֹת הַיּוֹם, לֹא? הִגִּיעוּ אֵלֵינוּ לּוֹלֵב וְאַתְרוּג, בּוֹא אֲתָה וְהַחֲבֵרָה שֶׁלְךָ וּבְכַרְךָ עֲלֵיהֶם". מַה אֲתָה מְדַבֵּר אֲתִי עֲכָשׁוּ עַל קִיּוּם מִצְוֹת? תִּרְאֶה מַה קוֹרָה פֹּה. אִיזָה חַג וְאִיזָה מִצְוֹת?! בְּזִמְן שֶׁאֲתָה עוֹמֵד וּמְדַבֵּר אֲתִי, אֲתָה עוֹלֵל לְהַהֲרִיג. עֲזֹב, זֶה בְּאֲמַת לֹא הַזְמִין, צַעַק לְעֵבֶרוֹ. אָבֵל ר' מַאִיר לֹא וָתַר. הוּא רַק חִיַּךְ אֶת הַחִינּוֹ שְׂאִי-אֶפְשֶׁר הָיָה לְעַמֵּד בְּפָנָיו. "בּוֹא, אֲנִי אוֹמֵר לְךָ, וְתִקְרָא גַם לְשֶׂאֵר הַחֲבֵרִיה. אֵל תִּהְיוּ כָל-כֵּן מְדַכְדְּכִים. בְּכָל-זֹאת סְכוֹת הַיּוֹם..."

אַחֲרַי עוֹד פְּמָה חֲלוּפֵי דְבָרִים נְאוֹת מִפְּקַד הַטֶּנֶק לְהַצְעָתוֹ שֶׁל ר' מַאִיר. הוּא אָף קָרָא לְשֶׂאֵר אֲנָשֵׁי צוֹת הַטֶּנֶק לְבוֹא עִמּוֹ אֶל הַטֶּנֶק שֶׁל ר' מַאִיר, כְּדִי לְבָרַךְ עַל אַרְבַּעַת הַמַּיִנִּים. הַמְּפַקֵּד הִתְכַּפֵּד לְבָרַךְ רֵאשׁוֹן. אֵד נָטַל לְיָדוֹ אֶת הַלוּלֵב, נִשְׁמַע פִּיצוּץ עַז בְּקִרְבָּתָם. הַחֲתָלִים שֶׁהִצְטוּפְפוּ סָבִיב ר' מַאִיר שֶׁפָּשְׁפוּ אֶת עֵינֵיהֶם כְּלֹא-מֵאֲמִינִים. עַמּוּד עֵשׂוֹן סָמַךְ הַתִּמְרָ, הַטֶּנֶק שָׁאֵד לְפָנֵי רַגְעִים אַחֲדִים יֵשֵׁבוּ בְּתוֹכוֹ! לֹא הָיָה כָּל מְקוֹם לְטַעֲיוֹת. זֹו הִיְתָה פְּגִיעָה יִשִּׁירָה. הַטֶּנֶק הָיָה אֲפוּף לְהַבּוֹת, וּמִתּוֹכוֹ נִשְׁמַעוּ הַתְּפוּצָצִיּוֹת הַתְּחַמְשֵׁת הַרְבֵּה שֶׁהִיְתָה בּוֹ. מִפְּקַד הַטֶּנֶק הִתְאוּשֵׁשׁ רֵאשׁוֹן מִן הַהֶלֶם. "בְּזִכּוֹת! בְּזִכּוֹת הַלוּלֵב!", זָעַק. פְּעַבֵר רַגַע נָפַל עַל צְנֹאָרוֹ שֶׁל ר' מַאִיר וְנִשְׁקוּ בְּהִתְרַגְּשׁוֹת. פְּשִׁנְרָגְעוּ קַמְעָה, הוֹדִיעַ מִפְּקַד הַטֶּנֶק לְר' מַאִיר כִּי מַעֲתָה וְעַד לְסוּף הַחַג יִשְׁמַר הַאֲתְרוּג בְּכִיסּוֹ. "זֶה הַקַּמְעָה שְׁלִי. זֶה הַצִּיל אֶת חַיִּי", אָמַר. "מִי שֶׁמַּעֲנֵנִי לְבָרַךְ עֲלָיו, יִקְבְּלוּ מִמֶּנִּי בְּהַשְׂאֵלָה..."

שֶׁבַת חוֹל-הַמּוֹעֵד מִצָּאָה אֶת ר' מַאִיר וְחֻבְרָיו מִצְטוּפְפִים בְּתַעֲלוֹת שְׁחִפְרוּ בַחֲלוּת. אִיכְשָׁהוּ הַצְלִיחַ ר' מַאִיר לְהַשִּׁיג מַעֵט יַיִן לְקַדוּשׁ. בְּלִיל שֶׁבַת, בְּאַחַת הַהַפּוּגוֹת, הִצִּיעַ לְחֻבְרָיו לְצַאת לְרַגַע מִתּוֹךְ הַבּוֹנֵקֵר, "כְּדִי לְחַלֵּץ מַעֵט אֶת הַעֲצָמוֹת וְכִדִי לְעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה". כְּמָה מִחֻבְרָיו הִתְלַחְבוּ מֵהַרְעִיוֹן, וְלִמְרוֹת הַסַּפּוֹן הַפְּרוֹךְ בְּדַבָּר נַעֲנוּ לְהַצְעָה. הַחֲתָלִים הַנּוֹתָרִים הָיוּ שְׂרוּיִים בְּדַכְדוֹךְ עִמָּק וְסִרְבוּ לְקוֹם מִמְּקוֹמָם. אַחֲרַי מַעֵט הַפְּצָרוֹת הַסַּפִּימוֹ גַם הֵם לְצַאת לְשִׁמְעַ קְדוּשָׁה.

הֵם נִגְשׁוּ לְטֶנֶק הַסַּמּוֹךְ, שֶׁשָּׁמַשׁ עֵתָה שְׁלַחַן. ר' מַאִיר הִנִּיחַ עֲלָיו פּוֹס, מִזַּג לְתוֹכָהּ אֶת הַיַּיִן, הִגְבִּיחָה בְּיָדוֹ וְהַחֵל לְקַדֵּשׁ. "כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קְדִשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים..." וְאָז, בְּרַגַע שֶׁסִּים אֶת הַבְּרָכָה וְשִׁפְתָיו הַנּוֹכָחִים עִמְדוּ לְעֲנוֹת 'אָמֵן', הִרְעִיד אֶת הַסִּבִּיבָה פִּיצוּץ עַז. הַפַּעַם הָיָה הַפִּיצוּץ קְרוֹב, קְרוֹב מְאוֹד. תִּדְהַמָּה אַחֲזָה בְּלֵב ר' מַאִיר וְחֻבְרָיו. זֹו הִיְתָה פְּגִיעָה יִשִּׁירָה שֶׁל פְּגוּז מִצָּרִי, שֶׁנָּפַל הַיִּשָּׁר לְתוֹךְ הַתַּעֲלָה שֶׁלְפָנָי רַגַע הִצְטוּפְפוּ בְּתוֹכָהּ!... "הַצְלַת אֶת חַיִּינוּ! הַצְלַת אוֹתָנוּ! פְּעַמִּים!", קָרָאוּ הַחֲתָלִים בְּעוֹדָם רוֹעֲדִים מֵהִתְרַגְּשׁוֹת. וְר' מַאִיר, הוּא שׁוֹב חֲתָךְ, כְּדַרְכּוֹ. "זֶה לֹא אֲנִי, לֹא אֲנִי. זֹו הַמְצָנָה!", אָמַר בְּצַנִּיעוֹת אֲמִתִּית.